

GRIFFIE

Bijeenkomst Audit Committee 25 november 2015

Aanwezig: mevr. Jongman (ChristenUnie, voorzitter), dhr. Van der Meide (PvdA), Dhr. Bolle (CDA), dhr. Leemhuis (GroenLinks), dhr. v/d Anker (Student&Stad), mevr. Koebrugge (VVD), dhr. Dashorst (griffier), dhr. Schroor (wethouder), mevr. De Jong (concerncontroller), Dhr. Drost (EY), mevr. Zandstra (EY), dhr. Kommerij (secretaris).

Afwezig (m.k.): -

1. Opening en mededelingen

De voorzitter opent de vergadering. Het verslag van 16 september wordt vastgesteld. Ook de jaaragenda voor 2016 is akkoord.

2. Managementletter interim controle 2015

De accountant geeft een korte toelichting. Bij de interim controle wordt met name gekeken naar de processen en de bedrijfsvoering binnen de gemeente. Het oordeel daarover is op zich goed maar uiteraard zijn er wel een aantal aandachtspunten. Deze staan kernachtig omschreven op pagina 4. Daar is ook een dashboard opgenomen waarmee de lezer kan zien welke vooruitgang is geboekt ten opzichte van vorig jaar. Wat de decentralisaties betreft heeft de gemeente de interne processen op orde. Het blijft nog wel even afwachten of de zorginstellingen waar de gemeente een contract mee heeft op tijd hun verantwoording inclusief accountantscontrole kunnen aanleveren. Dit is een landelijk probleem en zou de goedkeuring van onze jaarrekening in de weg kunnen staan. Voor de zorginstellingen is deze procedure nieuw. Waar ze voorheen maar met enkele instanties te maken hadden, zijn dat er nu heel veel. Dat vergt een forse omschakeling. Ook in VNG-verband is dit knelpunt gesignaleerd en word er nagedacht over een soort overgangsjaar als oplossing. De verwachting nu is dat dit een aantal onzekerheden in de controle gaat opleveren. Volgens de wethouder komt dit waarschijnlijk uit boven de 10 miljoen euro die de raad als maximale norm voor onzekerheden heeft gesteld. Dat zou betekenen dat de accountant een oordeelsonthouding afgeeft bij zijn controle. Dat heeft overigens geen gevolgen voor de vorm van toezicht door de provincie. (Alleen als er geen goedkeurende verklaring door de accountant zou worden afgegeven, zou de provincie het toezicht op de gemeente kunnen verzwaren).

De wethouder geeft in het verlengde hiervan aan dat de gemeente volgend jaar (vanwege de gewijzigde contractvorm die uitgaat van prijs gerelateerd aan kwaliteit) bij de zorg meer zelf gaat bijhouden of de ingekochte zorg op de juiste plek terecht is gekomen. Dan ligt de verantwoordingsdruk dus meer bij de gemeente dan bij de zorgaanbieders.

De accountant geeft aan dat er uiteraard naar de grondexploitaties is gekeken, de raad ontvangt hierover binnenkort een rapportage van de accountant. Ten aanzien van Meerstad vraagt de accountant aandacht voor de types woningen die te koop worden aangeboden en die goed moeten aansluiten bij wat de markt vraagt. Ten aanzien van

de kantorenlocaties is er een piek in de te verwachten verkopen voor 2016 opgenomen. De accountant gaat bij de controle op de rekening kijken in hoeverre dit echt wordt gerealiseerd, aan de hand van bijv. concept-overeenkomsten. De voorgestelde wijzigingen rond de verslaggevingsregels inzake grondexploitaties kunnen grote gevolgen hebben voor Groningen. De wethouder wijst er in dit verband op dat hierover in VNG-verband uitgebreid wordt gesproken en het is waarschijnlijk dat CV's en BV's buiten deze wijzigingen vallen. Dat is positief nieuws voor Groningen, want Meerstad is een CV en gezien de lange looptijd van dit project zouden de nieuwe verslaggevingsregels (maximale looptijd 10 jaar, opbrengsten na 10 jaar mogen niet worden geïndexeerd, toerekening van rente en andere kosten niet mogelijk op gronden die nog niet in exploitatie genomen zijn) nogal nadelig kunnen uitpakken. Het Suikerunieterrein is nog wel een risico waar goed naar moet worden gekeken. Verder geldt dat de gemeente 'voldoende beheersmaatregelen' moet treffen tav de eigen gronden. Ook dat werkt 'verzachtend' voor de Groningse situatie. Op korte termijn komt er duidelijkheid over wat de landelijke commissie BBV besluit over de wijziging van de verslaggevingsregels, die op zich niet zo verkeerd zijn. Overigens zijn deze regels geldig vanaf 2016, en niet voor het jaar 2015 waarover de huidige controle gaat.

De accountant geeft aan dat de gemeente de invoering van de vennootschapsbelasting voortvarend heeft opgepakt. De wethouder zegt dat ook dit een onderwerp is dat in de VNG-commissie Financiën wordt besproken. Het gaat dan om de vraag of er rekening wordt gehouden met eerdere verliezen die gemeenten hebben ingeboekt. Als het project Meerstad verder goed afgehandeld wordt, dat lijdt de gemeente uiteindelijk een verlies van 150 miljoen euro op dit project. Dit bedrag is inmiddels afgeschreven en het gaat erom dat dit wel wordt verrekend bij latere winsten op Meerstad. Voor de fiscus is het betalen van vennootschapsbelasting door gemeenten een heel nieuwe tak van sport, ook voor hen is het nog zoeken.

De accountant geeft aan dat ten aanzien van het Shared service centrum aandacht wordt gevraagd voor het verbeteren van de informatievoorziening met name op directieniveau. Ook is de gemeente bezig met de verplichte invoering meldpunt datalekken en vraagt de accountant ten aanzien van de overgang van het financiële systeem Da Finci van 1.0 naar 2.0 aandacht voor de juiste autorisaties, dat is nu nog te ruim. De wethouder merkt op dat de gemeente hiermee aan de slag gaat, net als alle andere aanbevelingen van de accountant.

De accountant wijst nog op de bezuinigingen als aandachtspunt. Dat is nog een grote uitdaging voor de gemeente, maar deze wordt goed opgepakt. Het schema op pagina 4 van de managementletter laat zien welke stappen de gemeente gemaakt heeft in de bedrijfsvoeringprocessen ten opzichte van vorig jaar. Op de meeste onderwerpen is vooruitgang geboekt, alleen bij het proces 'Inkopen en factuurverwerking' is een stap terug gezet. Dat heeft te maken met de overgang van Da Finci 1.0 naar 2.0 en de te ruime autorisaties.

Mevr. Koebrugge vraagt of de gemeente de uitbetalingen aan crediteuren op tijd uitvoert. Daar komen bij haar nog wel eens klachten over binnen.

De wethouder antwoordt dat zijn beeld is dat dit tijdig gebeurt, al zal het in een enkel geval wel eens wat langer duren.

Dhr. Bolle vraagt waarom de accountant spreekt van een 'robuust' weerstandsvermogen, terwijl bij de huidige hoogte de kwalificatie 'matig' past. De accountant geeft aan dat hij in zijn rapportage uit de tekst van het college citeert. Verder vraagt dhr. Bolle waar de accountant op baseert dat de nieuwe begroting als sturingsinstrument sterk aan waarde heeft gewonnen.

Dhr. Drost geeft aan dat de begroting als compact document is gepresenteerd met het accent op doelen en het verband met te leveren prestaties wordt gelegd. Daarmee is er volgens de accountant zeker sprake van een sterkere sturingsmogelijkheden.

Dhr. Bolle vraagt naar het renterisico. In de paragraaf kapitaalgoederen wordt hier op ingegaan, zou dit niet in de paragraaf weerstandsvermogen moeten worden opgenomen?

Dhr. Drost zegt dat in de paragraaf weerstandsvermogen een verwijzing staat naar de paragraaf kapitaalgoederen. Dat is prima op deze manier.

Dhr. Van der Meide vraagt hoe het kan dat we 10 miljoen euro op de wet BUIG overhouden.

Wethouder Schroor antwoordt dat een deel van dat verwachte overschot inmiddels weer wordt ingezet voor hetzelfde doel. Het signaal was dat er met de komst van het nieuwe verdeelmodel slechts marginale verschuivingen zouden plaatsvinden voor 2016. Toen kwam het bericht dat Groningen voor 2016 17 miljoen euro minder ontvangt. Verder is er sinds een aantal jaren sprake van een nieuwe vorm van financiering. De gemeenten krijgen een bedrag en daar moeten ze het mee doen. Een dikke plus of dikke min zou niet moeten, vandaar ook een herverdelingsmodel, dat nu (nog) niet goed uitpakt.

Dhr. Van der Meide merkt op dat het risico van een lening aan Infoversum blijkbaar niet helemaal goed is ingeschat, ook door de accountant niet.

Dhr. Drost zegt dat de accountant in het kader van zijn controleopdracht niet specifiek naar elke lening kijkt, maar wel naar het totaal van de leningen.

Dhr. Bolle vraagt nog naar de opmerking van de accountant over de waarde van het gemeentelijk vastgoed. Wat is daarbij van belang?

Mevr. Zandstra geeft aan dat er jaarlijks een analyse wordt uitgevoerd, waarbij wordt gekeken of deze panden niet voor te hoge bedragen in de boeken staan. Er staan enkele gemeentepanden leeg, en dan is de marktwaarde vaak lager dan de boekwaarde.

Mevr. De Jong merkt op dat er nu een onderzoek naar loopt, ook vanwege de oprichting van een gemeentebreed vastgoedbedrijf, die met reële cijfers een start wil maken. Het is nog niet bekend wanneer dit onderzoek klaar is. Bijvoorbeeld het gebouw aan de Gotenburgweg staat in de boeken voor een bedrag waarvoor het niet te verkopen is op de markt.

De voorzitter bedankt de accountant voor de heldere en doorklikbare managementletter, deze komt op 2 december in de raadscommissie F&V aan de orde.

3. Evaluatie begroting 2015

De voorliggende evaluatie wordt besproken. De AC-leden onderschrijven dat goede indicatoren belangrijk zijn, hierin kan nog een verbetering worden gemaakt. Daarbij kunnen ook de leden van de raadscommissies worden betrokken. De griffie denkt na over hoe deze inbreng vorm gegeven kan worden. Mevr. Koebrugge merkt op dat eigenlijk in de raadsvoorstellen al goede indicatoren opgenomen zouden moeten worden. Door de AC-leden wordt benadrukt dat raadsleden wel technische vragen moeten kunnen blijven stellen over de begroting, ook na de vragencarrousel. Verder zou deze nieuwe begroting voor burgers meer toegankelijk moeten zijn, wat hebben we daarvan gemerkt? Het aantal hits van de website zal nog worden nagevraagd en ook het aantal mensen dat het bericht op facebook heeft aangeklikt zal worden opgezocht. Geconcludeerd wordt dat de begroting wel een stuk transparanter is geworden, maar er blijven nog de nodige verbeterpunten over. Ook de zoekfunctie

kan verder verbeterd worden. De in de evaluatie genoemde aandachtspunten zullen als leidraad worden gebruikt bij het verder verbeteren van de begroting voor volgend jaar. Het audit committee zal hierin worden meegenomen.

Verder ligt nog de vraag voor of ook de gemeenterekening 2015 digitaal moet worden opgesteld. Deze zal dan wel zoveel mogelijk aansluitend op de nieuwe begroting worden opgesteld en waar het gaat om rapportages over de activiteiten korter zijn dan in de vorige rekening. De leden van het AC geven aan dat de rekening 2015 zoveel mogelijk de begroting van 2015 moet volgen. Dat betekent dat er voor 2015 geen digitale website van de gemeenterekening komt, maar alleen een boekwerk.

4. Rondvraag

Dhr. Bolle vraagt waarom de lening aan Euroborg wel is opgenomen in het weerstandsvermogen als risico en de lening aan Martiniplaza niet.

Dhr. Drost zegt dat de accountant hier goed naar gaat kijken in het kader van de controle op de jaarrekening. Het gaat uiteindelijk om de inschatting van het risico of iets wel of niet wordt opgenomen in het weerstandsvermogen. Hij komt erop terug.

Europese aanbesteding: de voorgestelde data voor instructie beoordeling (6 januari van 15.00 – 16.00 uur) en bespreking ervan (op 20 januari van 12.30 – 13.30 uur) zijn akkoord. Dat geldt ook voor de dag van de presentaties, die wordt vastgelegd op vrijdag 29 januari 2016. De wethouder merkt op dat hij de rollen zuiver wil houden, het gaat tenslotte om de accountant van de raad. Daarom doet hij niet mee in het beoordelingstraject, maar hij wil wel graag bij de presentaties aanwezig zijn. Daar kan hij met het stellen van vragen e.d. voor de raad van meerwaarde zijn. De leden van het AC vinden dit een prima voorstel.

De voorzitter sluit de vergadering.

	Datum afspraak	Gemaakte afspraken	Status
1.	15 mei 2015	In de rapportage bij de jaarrekening zal de accountant volgend jaar ingaan op de stand van zaken onrechtmatige bestedingen personeel, zodat de raad kan nagaan of dit voldoende is opgepakt.	
2	24 juni	Er wordt nog wel een boekwerk van de begroting 2016 beschikbaar gesteld aan de woordvoerders van de conceptbegroting, naast de webversie. In enkele jaren zal dit worden afgebouwd en blijft alleen de webversie over.	
3	24 juni/16 september	Er wordt een evaluatiesessie georganiseerd voor de leden van het AC om terug te kijken en na te denken over hoe het AC de raad nog beter van dienst kan zijn. Datum hiervoor: 14 oktober van 11.30 – 12.30 uur.	afgehandeld

Volgende reguliere bijeenkomst: 20 januari 2016.